06/06/2019

Εθνομάρτυρες Ιερείς χωρίς “Συναξάρι”

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Στα χρόνια της τριπλής Κατοχής Γερμανών, Ιταλών και Βουλγάρων, υπήρξαν εκατόμβες θυμάτων εφήβων, νέων και ωρίμων ανδρών εξ αιτίας της ανθελληνικής μανίας των Κατακτητών. Ανάμεσά τους, και πάμπολλοι Ιερείς. Όμως, περισσότερα θύματα είχε η Ελλάδα, και μάλιστα κληρικούς κατά την διάρκεια της φοβερής κομμουνιστικής ανταρσίας (1946-1949). Μετά τον πόλεμο, κι’ αφού πλέον η Χώρα μας είχε αρχίσει να βαδίζη τον δρόμο της προόδου και να ανοικοδομή όσα είχε καταστρέψει η πολεμική λαίλαπα, εγράφησαν κάποια «συναξάρια», αφηγήσεις, δηλαδή, για τους κληρικούς, που έπεσαν θύματα σ’ εκείνη την απάνθρωπη και απαίσια ανθρωποσφαγή. Κορυφαίο είναι το «συναξάρι», που συνέγραψε ο τότε Μητροπολίτης Λήμνου και μετέπειτα Τρίκκης και Σταγών αείμνηστος Διονύσιος Χαραλάμπους, με τον χαρακτηριστικό τίτλο «Πιστοί άχρι θανάτου», που έλαβε, μάλιστα, και χρυσό μετάλλιοαπό την Ακαδημία Αθηνών.

Όμως, η Ελλάδα έχει και άλλα γνωστά και, κυρίως, άγνωστα θύματα εθνομαρτύρων κληρικών στην πολύπαθη γη της Βορείου Ηπείρου. Από το 1945, που επικράτησε το στυγνό κομμουνιστικό καθεστώς του Ενβέρ Χότζα, μέχρι το 1991 οπότε γκρεμίστηκαν τα ηλεκτροφόρα συρματοπλέγματα, τα οποία έζωναν,

όλα αυτά τα χρόνια, απ’ άκρη σ’ άκρη, την γειτονική Χώρα, μυριάδες Βορειοηπειρώτες έπεσαν θύματα της αθεΐας και του μισελληνισμού. Δεν υστέρησαν και οι Βορειοηπειρώτες κληρικοί.

π. Γεώργιος Σιούλης

Γεννήθηκε το 1893 στο Τεπελένι. Σπούδασε στη Ζωσιμαία Σχολή των Ιωαννίνων. Χειροτονήθηκε ιερέας το 1934 και διακόνησε στο Λάμποβο, στην Πεστάνη και αλλού. Η συνεπής χριστιανική του παρουσία προκάλεσε την αντίδραση του καθεστώτος. Συνελήφθη το 1946 ως πράκτορας των Ελλήνων και φυλακίσθηκε στο φρούριο του Αργυροκάστρου. Αφού βασανίσθηκε απάνθρωπα για δύο χρόνια εκτελέστηκε στις 14 Ιανουαρίου 1948.

π. Γεώργιος Παπαζήσης

Γεννήθηκε το 1883 στο Αργυρόκαστρο. Σπούδασε σε Εκκλησιαστική Σχολή στα Ιωάννινα. Αρχικά διορίσθηκε δάσκαλος και το 1929 χειροτονήθηκε ιερέας. Υπήρξε άνθρωπος με ενάρετο βίο και για τούτο του απονεμήθηκε το οφίκιο του Οικονόμου, καθώς και το ιερό δικαίωμα να εξομολογεί. Μετά τον απηνή διωγμό του 1967 δεν έπαψε να ιερουργεί και να τελεί τα ιερά μυστήρια κρυφά στο σπίτι του, μέχρι την κοίμησή του το Φεβρουάριο του 1968.

π. Μιχαήλ Ντάκος

Γεννήθηκε το 1918 στη Δερβιτσάνη. Φοίτησε στην Εκκλησιαστική Σχολή Αργυροκάστρου και το 1954 χειροτονήθηκε ιερέας από το Μητροπολίτη Αργυροκάστρου Δαμιανό. Μέχρι το 1967 που κλείστηκαν οι ναοί ιερουργούσε στο χωριό του. Το όνομα του πατρός Μιχαήλ συνδέθηκε με την πρώτη Θεία Λειτουργία

που τελέστηκε στη Βόρειο Ήπειρο, λίγο πριν την πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος. Ήταν 12 Δεκεμβρίου 1990 και ο π. Μιχαήλ λειτούργησε στο εξωκκλήσι της Ζωοδόχου Πηγής Δερβιτσάνης που ως τότε ήταν αποθήκη λιπασμάτων. Κοιμήθηκε στις 8 Μαρτίου του 1998.

π. Δημήτριος Λέκκας

Γεννήθηκε το 1911 στο Κούδεσι Χιμάρας και καταγόταν από ιερατική οικογένεια. Σε ηλικία 30 ετών χειροτονήθηκε ιερέας από το Μητροπολίτη Αργυροκάστρου Παντελεήμονα.

Στις 23 Απριλίου 1944 Αλβανοί εισέβαλαν στο ναό του χωριού του, όπου λειτουργούσε ο ηρωικός ιερέας και τον συνέλαβαν ενδεδυμένο με τα ιερά άμφια. Εκτελέστηκε την ίδια μέρα με την κατηγορία του κατασκόπου. Το μακρύ ταξίδι του Βορειοηπειρωτικού Ελληνισμού μέσα στη νύχτα της χειρότερης σκλαβιάς μόλις άρχιζε.

π. Στ. Γκούλιος

Γεννήθηκε στο Λάμποβο. Το 1950 χειροτονήθηκε ιερέας. Υπηρέτησε στο χωριό του διακονώντας το ποίμνιό του μέχρι το 1967, οπότε αποσχηματίσθηκε και απέβαλε το ιερό ένδυμα. Η τυραννισμένη ψυχή του πληγώθηκε βαθιά. Από τότε έως και την ημέρα του θανάτου του έμεινε εσώκλειστος στο σπίτι του.

π. Κωνσταντίνος Δέδης (Ντέντης)

Γεννήθηκε στην περιοχή του Αργυροκάστρου όπου τελείωσε το δημοτικό σχολείο. Χειροτονήθηκε ιερέας το 1950. Παρά τις διώξεις παρέμεινε πιστός στην Ορθοδοξία και στην ιερή του αποστολή. Μέχρι το τέλος της ζωής του τελούσε

κρυφά τα Μυστήρια με την ελπίδα ότι μια μέρα θα ξανανοίξουν οι εκκλησίες. Κοιμήθηκε στις 18 Σεπτεμβρίου του 1972.

π. Γεώργιος Ζάρρος

Γεννήθηκε το 1920 στους Βουλιαράτες. Εργάσθηκε ως δάσκαλος στο Βοδίνο. Το 1953 χειροτονήθηκε ιερέας. Υπηρέτησε στα χωριά Σωτήρα, Επισκοπή και Γλύνα. Το 1967, ακολουθώντας κι αυτός το δρόμο του μαρτυρίου αποσχηματίσθηκε. Την ημέρα των Χριστουγέννων του 1990, λίγες μέρες μετά την πτώση του κομμουνισμού, τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στο ναό του Αγίου Αθανασίου στους Βουλιαράτες. Κοιμήθηκε τον Αύγουστο του 2006.

π. Ηλίας Ντούκας

Γεννήθηκε το 1903 στο Λάμποβο. Το 1952 χειροτονήθηκε ιερέας στη Δερβιτσάνη. Υπηρέτησε με πίστη και συνέπεια στην περιοχή των Αγίων Σαράντα, καθώς και στη μονή Τσέπου. Κατηγορήθηκε για θρησκευτική προπαγάνδα επειδή αντέγραφε εκκλησιαστικά βιβλία. Αποσχηματίσθηκε το 1967. Κοιμήθηκε στις 9 Αυγούστου 1986.

π. Κωνσταντίνος Βόσδος

Γεννήθηκε το 1902 στην Κοσοβίτσα. Τελείωσε το Σχολαρχείο στην Ελλάδα και το 1942 χειροτονήθηκε ιερέας. Υπηρέτησε στα χωριά Κοσοβίτσα, Σωφράτικα, Σελειό και Κλεισάρι. Διορίσθηκε ηγούμενος της μονής Αγίας Τριάδος Πέπελης την οποία ανεστήλωσε. Ο ηρωικός αγώνας του για τη διατήρηση της ορθόδοξης πίστης έστρεψε το αθεϊστικό καθεστώς εναντίον του. Φυλακίσθηκε στα Τίρανα, όπου βασανίσθηκε απάνθρωπα. Καταδικάσθηκε σε θάνατο για προδοσία και εκτελέσθηκε

στις 30 Σεπτεμβρίου 1964 σε άγνωστο μέχρι σήμερα τόπο.

π. Μιχαήλ Μπάρκας

Γεννήθηκε το 1895 στη Βόδριστα. Το 1925 χειροτονήθηκε ιερέας και ανέλαβε εφημέριος στους Βουλιαράτες. Κατά τη διάρκεια της εκκλησιαστικής του διακονίας στήριξε την ελληνική παιδεία και προστάτευσε την εκκλησιαστική περιουσία στην περιοχή του. Το 1967, γράφει με πόνο καρδιάς στο Ευαγγέλιο του ναού Παμμεγίστων Ταξιαρχών Βόδριστας: «...τη 25η Φεβρουαρίου 1967, ημέρα Σάββατον η ώρα 12 μεσημέρι επαράδοκα το κλειδί της εκκλησίας εις την Νεολέαν, εκλήσθη η εκκλησία».

π. Νικόλαος Καρκασίνας

Γεννήθηκε το 1900 στην περιοχή των Αγίων Σαράντα. Σπούδασε στο ιεροδιδασκαλείο Βελλάς και αρχικά διορίσθηκε δάσκαλος στο Βαγγελάτι. Χειροτονήθηκε ιερέας από το Μητροπολίτη Αργυροκάστρου Παντελεήμονα. Υπηρέτησε ως εφημέριος στο ναό Αγίας Τριάδος Τσιφλικιού και ως αρχιερατικός επίσκοπος Δελβίνου μέχρι το 1967, αναπτύσσοντας χριστιανική και εθνική δράση. Ο αποσχηματισμός τού προκάλεσε μεγάλη θλίψη, με αποτέλεσμα να κοιμηθεί ένα χρόνο μετά, το 1968.

π. Βασίλειος Σίνης

Γεννήθηκε το 1899 στην Πέπελη. Εργάσθηκε στην Ελλάδα. Το 1933 χειροτονήθηκε ιερέας και υπηρέτησε στα χωριά Βοδίνο, Κρα, Κλεισάρι, Γέρμα, Αλίκο και Καλογορατζή. Συνελήφθη το 1946 με την κατηγορία του πράκτορα των Ελλήνων, καταδικάσθηκε σε αυστηρή ποινή και οδηγήθηκε στα καταναγκαστικά έργα. Αφέθηκε ελεύθερος το 1953 και συνέχισε να ιερουργεί στο Αλίκο μέχρι το 1967, οπότε αποσχηματίσθηκε. Ο αγωνιστής ιερωμένος κοιμήθηκε το 1983.

Πηγή: ΣΦΕΒΑ